

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАБУТТЯ І РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Набуття і реєстрація прав на землю
Викладач (-і)	Мороз Галина Василівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
Е-mail викладача	galyna.moroz@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є норми чинного земельного законодавства щодо підстав та порядку набуття прав на землю та їх державної реєстрації. Підстави виникнення прав на землю різноманітні, складні по суті та організаційно. Крім того, проблема процедур в земельному праві має особливе теоретичне і практичне значення, оскільки на сьогодні процедура реєстрації прав на землю зазнала суттєвих змін. Насамперед це стосується Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та Закону України «Про державний земельний кадастр». Новелою в законодавстві України є те, що при формуванні земельних ділянок та реєстрації прав на них здійснюється ведення двох реєстрів, а саме: формування земельних ділянок фіксується в Державному земельному кадастрі, а реєстрація прав на земельні ділянки – у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Специфіку організації ведення даних реєстрів слід з'ясувати в ході вивчення даної навчальної дисципліни.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Набуття і реєстрація прав на землю» є отримання теоретичних знань у сфері правового регулювання земельних відносин, у тому числі відносин щодо набуття прав на землю та їх державної реєстрації, формування навиків практичного їх застосування, розуміння необхідності виваженої юридичної кваліфікації підстав та порядку набуття прав на землю, а також прав на інші природні об'єкти та їх ресурси.</p> <p><u>Основними завданнями</u> вивчення дисципліни «Набуття і реєстрація прав на землю» є формування у студентів сталих теоретичних знань норм земельного законодавства України та оволодіння навиками практичного їх застосування щодо підстав і порядку набуття прав на землю та їх державної реєстрації, та на цій основі формування умінь зорієнтуватися в різноманітні наукових концепцій щодо прав на землю громадян та інших суб'єктів земельних відносин, підстав їх набуття, реєстрації, реалізації та захисту, а також у значному обсязі нормативно-правових актів, які регулюють визначене коло питань.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності; - навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів; 	

- знання та розуміння наукової правничої термінології;
- здатність скеровувати зусилля, поєднувати результати різних досліджень та аналізу.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати в професійній діяльності положення національного земельного законодавства, що регулює відносини процедурно-правового змісту щодо підстав та порядку набуття прав на землю та їх державної реєстрації;
- компетентність у загальнотеоретичних проблемах інституту прав на землю, питаннях нормотворення та правозастосування у відносинах із набуття і реєстрації прав на землю;
- здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти законодавства про права на землю при реалізації організаційно-правових заходів щодо їх виникнення та реєстрації;
- здатність кваліфікованого системного тлумачення відповідних актів;
- здатність виявляти недоліки законодавства у цій сфері, визначати шляхи вдосконалення та розвитку, а також актуальні проблеми та існуючі законопроекти;
- здатність визначення місця і ролі інституту прав на землю в розвитку земельних відносин та інституціоналізації його системи;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні рішення при вирішенні практичних ситуацій, використовуючи положення відповідних нормативно-правових актів.

Програмні результати навчання:

Здатність продемонструвати знання та розуміння:

- підходів, методів, прийомів та процедур набуття прав на землю;
- специфіки правового регулювання відносин із набуття прав на землю та їх державної реєстрації;
- положень законодавства, що визначає систему заходів із реєстрації прав на землю;
- наукових концепцій щодо моделі системи управління земельними ресурсами та передачі їх у власність чи користування ;
- сучасних проблем землевпорядкування та охорони земель;
- логічно-змістової моделі розвитку системи сучасного земельного законодавства з питань набуття прав на землю та їх державної реєстрації.

Вміння:

- тлумачити і застосовувати чинне земельне законодавство з питань набуття прав на землю та їх державної реєстрації;
- давати юридичну кваліфікацію відносинам, що пов'язані з процедурами виникнення прав на землю та їх реєстрації;
- виконувати комплексний аналіз юридичних фактів як підстав виникнення прав на землю.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовний модуль 1. Загальнотеоретичні та законодавчі засади регулювання набуття прав на земельну ділянку.

Тема № 1. Інститут прав на землю: загальнотеоретичний аспект	1	2	6
Тема № 2. Земельно-правовий порядок набуття прав на земельну ділянку	1		8

Тема № 3. Правова характеристика підстав набуття права приватної власності на земельні ділянки громадянами України	2	2	8
Тема № 4. Поняття, види та особливості підстав набуття права власності на землю юридичними особами	1	2	6
Тема № 5. Набуття права власності на землю територіальними громадами та державою	2	2	4
Тема №6. Особливості набуття права оренди землі	1	2	6
Тема №7. Набуття обмежених речових прав на земельні ділянки	1	2	4
Тема №8. Набуття права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності	1	2	6
<i>Змістовий модуль 2. Особливості реєстраційних процедур під час набуття прав на земельні ділянки</i>			
Тема №9. Законодавчі засади державної реєстрації прав на землю	2	2	6
Тема №10. Правові наслідки порушення порядку набуття та реєстрації прав на землю		2	6
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (з наступними змінами) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/03/Положення-про-критерії-оцінювання-студентів-ННЮІ.pdf</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами <u>одної</u> письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 6 семінарському занятті. На контрольну вноситься 3 описових завдання, які оцінюються по 6 балів, 1 питання термінологічного змісту (2 бали). Максимальний бал за контрольну становить 20. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/</i>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови		

підсумкового контролю	допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	<u>Підсумковий контроль</u> – екзамен у письмовій формі На екзамен виносяться 2 описових завдання, які оцінюються по 15 балів, 1 практичне чи творче завдання, яке оцінюється в 15 балів та 1 термінологічне завдання, що оцінюється в 5 балів. Максимальний бал за екзамен становить 50 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України, 3-тє видання, змінене і доповнене. К.: Алерта, 2011.
2. Мірошніченко А.М. Земельне право України. 2-ге видання. Підручник. К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2011.
3. Вівчаренко О.А. Правова охорона земель в Україні: Монографія. Юрінком Інтер, 2010.
4. Сидор В.Д. Земельне законодавство України: сучасний стан та перспективи розвитку [Монографія]. К.: Вид-тво «Юридична думка», 2011.
5. Систематизовані правові висновки Верховного Суду у спорах, що виникають із земельних правовідносин. За заг. ред. В. С. Ковальського Юрінком Інтер, 2019.
6. Одарюк М. П. Правове регулювання процедур у земельному праві: автореф дис ... канд. юрид наук. 2019.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Мороз Г. В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Набуття та реєстрація прав на землю» (для студентів денної форми). Івано-Франківськ: НН Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2017.

2. Мороз Г. В. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Набуття та реєстрація прав на землю» для студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: НН Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2017.
<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/>

доц. Г. В. Мороз